

afx

ISSN 0134 3408

АЗƏРБАЙҶАН

ƏDƏBI-BƏDII JURNAL

1

1988

АФХИВ

Бәхтијар ВАҺАБЗАДӘ

АЛАБӘЗӘК ЧАМАДАН

НЕКАЈӘ

МӘН сизә дөрд пәрдәли бир комедија данышачағам. Амма бу комедијанын чөлү күлмәлидир, ичи ағлапмалы...

Идарәнин директоруну даһа жүксәк вәзифәјә апардығларындан мүавин, директор әвәзи ишләјирди. О, тамам-даскаһы илә директор олмағ үчүн дөјмәдији гапы галмады. Амма кишинин зәһмәти һәдәр кетди, башга бир јердән тәзә директор кәтирдиләр. Елә биринчи күндән мүавин, тутушду бу тәзә директорла. Амма көзүнә дөндүјүм тәзә директор һүсејн Халидович она бир кәлиш кәлди ки, јазығ бир дә ајылыб көрдү, чибиндә пенсия китабчасы, булварда әјләшиб гоча тагаудчүләрлә домино ојнајыр өзү үчүн.

Елә бурдан да тамашанын икинчи пәрдәси башланыр. Бу да ондан ибарәт олсун ки, идарәнин бүтүн ишчиләри тәзә директорун нә гәдәр бөјүк күчә вә гүдрәтә малик олдуғуну баша дүшүб билдиләр ки, бу чаван оғланла зарафат еләмәк олмаз. Буну биләндән сонра вәзијәтләр вә мүнәсибәтләр дәјишди, икинчи пәрдәнин икинчи шәкли башланды. Бу шәкилдән сонракы бүтүн шәкилләрин вә пәрдәләрин баш гәһрәманы олду јалтағлығ! Дејәсән, һөрмәтли охучунун үрәјиндән кечди ки, бәјәм, јалтағлығ адамдыр ки, баш гәһрәман да ола? Јох, әлбәттә, адам дејил, амма адама охшәјән бир пара адамчығазларын өзүндән јухарыда дуранз көстәрдији сифәт вә мүнәсибәтдир ки, мәним нәгл еләдијим тамашанын апарычысы олачағ... Бәли, һәммин күндән башлајарағ күндә беш дәфә, јеринә көрә бә'зән алты-једди дәфә һүсејн Халидовичин вә әһли-әјәлинын кефи вә сәһһәти сорушул-

ду, једди арха дөнәнинин ад күнләри әјрәнилди, палтосу тутулду. Она «сәдағәт» ојуну ојнанылды. Бу ојуну ојнајанлар әсасән үч шө'бә мүдири иди. Нәдән ки, онларын үчү дә бош олан мүавин јеринә көз дикмишди. һүсејн Халидовичдән һәләлик сәс чыхмыр, үрәјиндә сечиб соналајыр, бу үчүндән һансынын даһа чох үјғүн олдуғуну өрәнирди. «Ујғун» дејәндә үрәјинизә «габилијјәт» кәлмәсин. Габилијјәт — икинчи дәрәчәли мәсәләдир. Әсас мәсәлә бунлардан һансынын она даһа чох сәдиг олмағыны билмәкдән ибарәт иди. Бунун үчүн исә вахт ләзим иди. Мәсәләнин белә олдуғуну шө'бә мүдирләри дә билдијиндән онларын арасында директора гуллуғ вә бу гуллуғун ичиндә «сәдағәт» јарышы башланмышды. Бу јарышда онлар бир-биринә аман вермир, бири дикәрини үстәләмәјә чалышыр, бу чалышмаларда исә һүсејн Халидович газанырды.

Бу үч шө'бә мүдиринин — Кәримин, Рәһимин вә Сәлимин һәр биринин өз гуллуғу вә өз хидмәти вар иди шәфин јанында... Мәсәлән, Кәрим директорун гоһум-гардашына шәһәрдә тапылмајән дәрманлары бир көз гырпымында тапар, саһибинә чатдырарды. Нәдән ки гајны Баш Аптекләр Идарәсиндә мүһүм вәзифәдә чалышырды... Рәһим исә шәфин аиләсинә дефисит «импортны» маллар таптамада маһир иди. Оун да гардашы шәһәр тиңарәтинин бөјүк-ләриндән иди... Бас Сәлим? Оун вәзифәси исә башга иди. Сәлим шәһәрдә долашан, хоруз сәси ешитмәмиш ләтифәләри чинәданына јығар, ертәси күн күлә-күлә кабинетә кирәр, үјүдүб төкәр, шәфин мәзәсини ачарды... Инди директор галмышды мәәттәл. һансына үстүнлүк версин?

Сәлим деди: «Сахла, нә тәһәр јә'ни, бир ишә јарамамышам? Бәс, һүсү Халидовичин бачанағына гәбри ким дүзәлтди?» Киши деди: «Елә кәлирәм ора. О хејри дә мәнән көрдүн, гәбрим дә ишинә јарады:... Инди јенә мәнән наразысан?»

Дүнән кешә көрдүјү бу јуху Сәлими кич еләмишди. Амма јенә өзүнү сындырмыр, бејиндә илишиб дуран чамаданы говмаг үчүн силкәләниб јерини

күрсүдә раһатлады, галстукуну дүзәлдиб, катибәни чағырды:

— Гәбула кәләнләри бир-бир бурах. Инди ким бир дәрдинин әлачы үчүн бу кабинетә кирсә, вәзифә саһибинә бахыб әввәл-әввәл фикирләшәчәк «јегин бу да бир хидмәтин вә фәалијјәтин сајәсиндә кәлиб отуруб бурда...»

Бурда комедија гуртарыр. Амма билмирсән, бу тамашанын һарасына күлүб, һарасына аглајасан?!

Феврал, 1986.